

KUVATAIDE

Oppiaineen tehtävä

Kuvataiteen opetuksen tehtävä on ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Oppilaiden identiteettien rakentumista, kulttuurista osaamista ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Kuvataiteen opetus kehittää kykyä ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Oppilaille tarjotaan tapoja arvottaa todellisuutta ja vaikuttaa siihen. Kulttuuriperinnön tuntemusta vahvistamalla tuetaan traditioiden välittymistä ja uudistumista. Opetus tukee oppilaiden kriittisen ajattelun kehittymistä sekä kannustaa heitä vaikuttamaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan. Kuvataiteen opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden paikalliselle ja globaalille toimijuudelle.

Taiteelle ominainen työskentely harjaannuttaa kokemukselliseen, moniaistiseen ja toiminnalliseen oppimiseen. Oppilaat tarkastelevat kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria historiallisista ja kulttuurisista näkökulmista. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä. Oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja, teknologioita ja ilmaisun keinoja. Opetuksessa kannustetaan monilukutaidon kehittämiseen hyödyntämällä visuaalisuutta sekä muita tiedon tuottamisen ja esittämisen tapoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Opetuksessa tutustutaan museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin sekä tarkastellaan kuvataiteen harrastusmahdollisuuksia.

Oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen. Opetuksessa vahvistetaan oppilaiden kuvallisen tuottamisen taitoja sekä kannustetaan häntä toimimaan erilaisissa visuaalisissa ympäristöissä. Oppilaita harjaannutetaan tutkimaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä sekä käyttämään niitä osallistumisen ja vaikuttamisen muotoina. Opetuksessa kehitetään yhdessä toimimisen taitoja sekä rakennetaan yhteyksiä ajankohtaisiin kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin toimintatapoihin ja ilmiöihin. Opetus harjaannuttaa hyödyntämään tieto- ja viestintäteknologiaa ja verkkoympäristöjä luovasti, kriittisesti ja vastuullisesti. Oppilaille tarjotaan riittäviä edellytyksiä perusopetuksen

jälkeisille opinnoille sekä huomioidaan työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavia yleisiä valmiuksia.

Kuvataiteen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Kuvataiteen oppimisympäristöt ja työtavat mahdollistavat monipuolisen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttämisen sekä niiden luovan soveltamisen.

Opetustilanteissa luodaan aktiiviseen kokeilemiseen ja harjoitteluun rohkaiseva ilmapiiri. Kaikki tilat ovat taideoppimisen tiloja. Pedagogisilla ratkaisuilla ja monipuolisilla oppimisympäristöillä tuetaan moniaistista havainnointia, pitkäjänteistä työskentelyä sekä tutkivaa ja tavoitteellista oppimista. Opetuksessa huomioidaan yksilölliset kuvailmaisun tarpeet sekä mahdollistetaan tarkoituksenmukainen työskentely yksin ja ryhmässä.

Tavoitteena on luoda oppimiseen ja vuorovaikutukseen kannustava toimintakulttuuri koulussa ja koulun ulkopuolisissa ympäristöissä. Koulun sisä- ja ulkotilojen lisäksi opetuksessa hyödynnetään luontoa ja rakennettua ympäristöä. Helsingin museot, galleriat ja kulttuurilaitokset ovat olennaisia kuvataiteen oppimisympäristöjä, jotka mahdollistavat elämyksellisen taidekokemuksen ja aktiivisen yhteistyön visuaalisen alan asiantuntijoiden kanssa. Tieto- ja viestintäteknologian käyttö laajentaa taiteen ja visuaalisen kulttuurin oppimisympäristön maailmanlaajuiseksi. Opetuksessa luodaan mahdollisuuksia verkko- ja mediaympäristöjen monipuoliselle käytölle, taiteidenvälisille ja koulun ulkopuolisille projekteille sekä globaalien kysymysten käsittelylle.

Oppilaita ohjataan syventämään omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin sekä asettamaan määrätietoisia tavoitteita toiminnalleen.

Maunulassa painotetaan muun muassa taiteen ja visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin sekä taiteen uudistuneisiin prosesseihin tutustumista. Tehdään yhteistyötä Maunulan alueen toimijoiden kanssa ja ollaan sitä kautta elävä osa kaupunginosan toimintaa.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Tavoitteena ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden sosiaalisten, psyykkisten ja motoristen lähtökohtien ja taitojen huomioon ottaminen. Taideoppimisen yksilöllinen ja yhteisöllinen luonne tukee oppilaan identiteettien rakentumista, osallisuutta ja hyvinvointia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset ohjauksen tarpeet.

Taideoppimiselle luodaan turvallinen, moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuun rohkaiseva ilmapiiri, jossa oppilaat saavat henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Vaihtoehtoisia pedagogisia lähestymistapoja voidaan tarvita erityisesti havaintojen ja tunteiden visuaalisessa ilmaisussa sekä motoristen taitojen kehittämisessä. Opetusta eriytetään tarvittaessa: ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä voidaan hyödyntää esimerkiksi elämyksellisyyttä, pelejä ja eri aistialueisiin liittyviä kokemuksia. Vuosiluokilla 7-9 tavoitteena on vahvistaa oppilaan osaamista myös jatko-opintoihin valmistavasta näkökulmasta.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Se kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin. Yksittäisten suoritusten rinnalla arvioinnissa painottuu oppimisprosessi. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan ymmärtämään ja arvioimaan omaa oppimisprosessiaan ja edistymistään. Se tehdään näkyväksi itse- ja vertaisarvioinneissa ja yhteisissä tuntikeskusteluissa. Työskentelyä koskeva monipuolinen palaute kaikissa opiskelutilanteissa edistää oppilaiden mahdollisuuksia tarkastella omaa työskentelyään ja kehittyä työskentelytaidoissa. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. He osallistuvat itse arvioinnin suunnitteluun ja toteutukseen.

Päätösarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona kuvataiteen opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena. Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut kuvataiteen oppimäärän tavoitteet. Päätösarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso kuvataiteen valtakunnallisiin päätösarvioinnin kriteereihin. Kuvataiteessa oppilaan osaaminen kehittyy kaikissa opetuksen tavoitteissa kuvatuilla taideoppimisen ulottuvuuksilla oppimäärän päättymiseen saakka.

Päätösarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päätösarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle vastaava tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa. Oppilas saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan kahdeksan tason

ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Ilmiöoppiminen ja kuvataide

Kuvataide oppiaineena osallistuu vuosittain johonkin ilmiökokonaisuuteen. Johtoajatuksena on, että taide on tietämisen tapa – siksi kuvataideopetuksen puitteissa voidaan tutkia ja opiskella hyvin erilaisia ilmiöitä hedelmällisesti. Kuvataide auttaa rakentamaan siltoja visuaalisen ja kielellisen ajattelun välille. Ilmiöoppimisen kautta rakennetaan myös pitkälle kantavaa kiinnostusta kuvataiteeseen.

Opetuksen sisältöalueet

Kuvataiteessa on kolme sisältöaluetta, jotka kaikki kytkeytyvät integroivan taideopetuksen periaatteiden mukaisesti kaikkiin tavoitteisiin ja niihin sisältyvään laaja-alaiseen osaamiseen.

S1 – Omat kuvakulttuurit

Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja, joihin he osallistuvat omaehtoisesti. Opetuksen sisältöjä valitaan myös oppilaiden omia kuvakulttuureja uudistavista ilmiöistä.

Omia kuvakulttuureja käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään omien kuvakulttuurien merkitystä omaan elinympäristöön sekä yhteiskuntaan vaikuttamisen kannalta.

S2 – Ympäristön kuvakulttuurit

Opetuksen sisällöt valitaan erilaisista ympäristöistä, esineistä, mediakulttuureista ja virtuaalimaailmoista. Sisältöjä valitaan monipuolisesti rakennetuista ja luonnon ympäristöistä sekä mediasta. Sisältöjen valinnoilla kehitetään oppilaan tietoisuutta erilaisia ympäristöjä ja medioita koskevista laajemmista kysymyksistä.

Ympäristön kuvakulttuureja käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään erilaisten ympäristöjen ja medioiden merkitystä sekä oppilaiden elinpiirin, että globaalin maailman näkökulmista.

S3 – Taiteen maailmat

Opetuksen sisällöt valitaan eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa tuotetusta kuvataiteesta. Oppilaat syventyvät erilaisiin taidekäsitteisiin ja taiteen ilmiöihin tarkastelemalla niitä taiteilijan ja vastaanottajan sekä taiteen instituutioiden ja yhteiskunnan näkökulmista. Taideteoksia käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään kulttuurisen moninaisuuden vaikutuksia sekä taiteen tuottamiseen, että tulkintaan yksilön ja yhteiskunnan näkökulmista.

Laaja-alainen osaaminen kuvataiteen näkökulmasta

Laaja-alainen osaaminen kytkeytyy kuvataiteen tavoitteisiin, ja laaja-alaisen osaamisen alueita toteutetaan kullekin tavoitteelle ominaisilla tavoilla.

L1 – Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Oppilaat osaavat soveltaa eri oppiaineiden tunneilla saamaansa tietoa kuvataiteen opinnoissa ja kuvallisessa työskentelyssä, sekä syventää oppimaansa todellisen elämän haasteisiin sekä omaan elämäänsä.

Oppilaiden looginen päättelykyky kehittyy, he osaavat tehdä tekemiensä havaintojen pohjalta päätelmiä, johtopäätöksiä ja suunnitella toimenpiteitä, jotka vievät oppimista eteenpäin. Oppilaat rakentavat tietoa oman päättelyn, uusien ideoiden sekä useamman eri lähteen perusteella. Oppilaita kannustetaan yhdistelemään näkökulmia ennakkoluulottomasti ja mahdollistetaan uuden oivaltaminen. Oppilaat osaavat asettaa tavoitteita omalle sekä ryhmän työskentelylle.

L2 – Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Oppilaiden taiteen, kulttuurin ja mediaympäristön tuntemus syvenee. Oppilaat tuntevat paikallista kulttuuriperintöä ja siihen liittyviä arvoja, osaavat peilata sitä nykytrendeihin ja osallistuvat sen muovaamiseen ja eteenpäin välittämiseen. He oppivat tunnistamaan

perinteisen taidemaailman instituutioiden ulkopuolelle jääviä ilmiöitä kuten katutaidetta. Oppilaat osaavat tunnistaa ja tulkita kulttuurisia viestejä, sekä taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja. Oppilaat tuntevat suuren osan tärkeimmistä helsinkiläisistä taide- ja kulttuurilaitoksista.

Oppilaat harjoittelevat ilmaisemaan itseään rakentavasti ja toimimaan monenlaisissa esiintymis-, yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteissa. Oppilaat ilmaisevat itseään rohkeasti oman äidinkiellensä lisäksi myös muilla kielillä. Oppilailla on käsitys omasta kulttuuri-identiteetistä ja he suhtautuvat kunnioittavasti muihin ihmisiin ja elinympäristöönsä. Oppilaat oppivat tuntemaan keskeisten ihmisoikeussopimusten merkityksen ja toteutumisen maailmassa. Oppilaat ymmärtävät millaisia asioita ei voida ihmisoikeuksien vastaisina hyväksyä, sekä huomioivat tämän omassa toiminnassaan.

Koulutyöhön sisällytetään runsaasti mahdollisuuksia luovaan toimintaan ja oppilaat tiedostavat itselle luontevimmilta tuntuvat ilmaisutavat. Oppilailla on taitoja osallistua ja vaikuttaa ympäröivään kulttuuriin taiteen keinoin tai median kautta. Oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa. Oppilaat analysoivat kriittisesti mediakulttuuria sekä muuta visuaalista kulttuuria ja sen vaikutuksia, sekä pystyvät peilaamaan niissä esitettyjä asenteita ja arvoja omiinsa.

L3 – Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Tutustuessaan mediakulttuurin ja muotoilun sisältöihin oppilaat oppivat toimimaan kriittisenä ja vastuullisena kuluttajana. He saavat välineitä tarkastella omia kulutustottumuksiaan kestävän tulevaisuuden näkökulmasta ja suhtautua mainosviestintään analyttisesti.

Oppilaat oppivat ottamaan vastuuta itsestä, toisista ja arjen sujumisesta. Heidät osallistetaan koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteisten sääntöjen laadintaan. He kantavat vastuuta oppimisympäristön siisteydestä, työvälineistä, työturvallisuudesta ja ilmapiiristä.

Oppilaat oppivat käsittelemään yhdessä toisten kanssa ristiriitaisten tunteiden ja ajatusten kohtaamista ja hallintaa.

Oppilaat ymmärtävät teknologian toimintaperiaatteita, monimuotoisuutta ja merkitystä omassa elämässä, kouluyhteisössä ja yhteiskunnassa.

L4 – Monilukutaito

Oppilaat harjoittelevat tiedon tuottamisen, tulkinnan ja välittämisen taitoja eri kuvataiteen ilmaisulle ominaisilla tavoilla ja yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa. Oppilas saa runsaasti tilaisuuksia rohkaistua käyttämään monilukutaitoaan vaikuttamiseen ja osallistumiseen omassa lähiympäristössään, mediassa ja yhteiskunnassa.

Oppilaan kuvanlukutaitoa syvennetään käyttämällä erilaisia kuvatulkinna menetelmiä ja esittämisen tapoja sekä haastamalla yhä haastavampien tekstien tulkintaan esimerkiksi tutustumalla käsitetaiteeseen. Oppilaat harjoittelevat analyttistä, kriittistä, katsomuksellista, kulttuurista ja ympäristölukutaitoa. Oppilaat oppivat hyödyntämään monipuolisesti kaikkia aistialueita oppimisessa.

L5 – Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Oppilaat osaavat ilmaista itseään monipuolisesti eri teknologioita hyödyntäen. Oppilaita ohjataan monipuoliseen tiedon hankintaan ja tuottamiseen sekä tietolähteiden monipuoliseen käyttöön tutkivan ja luovan työskentelyn pohjana. Oppilaat harjaantuvat valitsemaan, käyttämään ja arvioimaan erilaisia viestintäkanavia ja -tyylejä tarkoituksenmukaisesti ja kehittämään omaa digitaalista identiteettiään. Oppilaat oppivat valitsemaan henkilökohtaisten oppimistavoitteidensa mukaisesti työskentelyynsä sopivimmat sähköiset työvälineet ja ympäristöt. Heidän käsityksensä ja kokemuksensa eri laitteiden, ohjelmistojen ja palvelujen käyttö- ja toimintalogiikasta syvenee.

Oppilaat harjaantuvat yhteisöllisen tiedon luomisessa ja sosiaalisen median hyödyntämisessä. Oppilaat ymmärtävät yhteistyön ja vuorovaikutuksen merkityksen oppimiselle, tutkivalle työskentelylle ja uuden luomiselle. Oppilaat osaavat rakentaa tietoa yhdessä toistensa ja muiden toimijoiden kanssa. Oppilaat ovat lähdekriittisiä ja osaavat arvioida omaa ja muiden tapaa toimia ja tuottaa tietoa. Oppilaita ohjataan turvalliseen ja eettisesti kestävään tieto- ja viestintäteknologian käyttöön. He oppivat, miten suojaudutaan mahdollisilta tietoturvariskeiltä ja välttyään tiedon häviämiseltä. He ymmärtävät, mitä käsitteet tietosuojaja tekijänoikeus tarkoittavat, ja mitä seurauksia vastuuttomasta ja lainvastaisesta toiminnasta voi olla. Oppilaat osaavat käyttää tekijänoikeussuojattuja materiaaleja oikein ja ymmärtävät omat oikeutensa.

L6 – Työelämätaidot ja yrittäjäyys

Oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella monipuolisia työelämätaitoja kuten verkostoitumista ja projektityöskentelyä. He oppivat hallitsemaan työprosessia, johon kuuluu suunnittelu, kokeileminen, uudet ratkaisut, johtopäätökset ja arviointi.

Oppilaita rohkaistaan avoimeen, joustavaan ja luovaan toimintaan uusia mahdollisuuksia tai muutostilanteita kohdatessaan. He oppivat tunnistamaan omien vahvuuksiaan ja taipumuksiaan sekä kehittämään niitä. Oppilaita ohjataan suuntaamaan ajatuksiaan tulevaisuuteen, jatko-opintoihin ja uravalintaan. Heille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua visuaalisen alan ammatteihin, ammattilaisiin ja yrityksiin.

L7 – Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilaat tutustuvat yhä monipuolisempiin vaikuttamisen ja osallistumisen tapoihin omassa yhteisössä, Suomessa ja globaalisti. Taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin mahdollisuudet vaikuttamisen välineenä käyvät heille tutuksi. Oppilaat oppivat ymmärtämään omien valintojen ja tekojen merkityksen ja toimimaan vastuullisesti lähiyhteisössä ja globaalisti. Oppilaat harjoittelevat valmiuksia toimia kestävästi toteuttamalla konkreettisia tekoja ympäristön ja toisten ihmisten hyväksi.

Oppilaat opettelevat neuvottelemista, sovittelemista ja ristiriitojen ratkaisemista, oman mielipiteen ilmaisua rakentavasti ja ratkaisujen etsimistä yhteistyössä toisten kanssa. Oppilaat osallistuvat oman opiskelunsa, yhteisen koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Vuosiluokka 7, tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan, taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä	L1, L2, L3, L4, L5	S1 – S3
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään	L2, L4, L5, L6	S1 – S3
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä	L3, L4, L5, L7	S1 – S3
Kuvallinen tuottaminen		
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	L2, L3, L5, L6, L7	S1 – S3
T5 ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä	L1, L2, L3, L5, L7	S1 – S3
T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	L1, L2, L4, L7	S1 – S3
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen		
T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	L3, L4, L7	S1 – S3
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	L1, L2, L4, L7	S1 – S3

Vuosiluokka 7 tai 8, tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Kuvallinen tuottaminen	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	L2, L3, L5, L6, L7	S1 – S3
T5 ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä	L1, L2, L3, L5, L7	S1 – S3
T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	L1, L2, L4, L7	S1 – S3
Visuaalisen kulttuurin tulkinta		
T7 ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä	L1, L4, L5	S1 – S3
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista	L2, L6, L7	S1 – S3
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	L1, L2, L5	S1 – S3
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen		

T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	L3, L4, L7	S1 – S3
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	L1, L2, L4, L7	S1 – S3

Kuvataidepainotus

Tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Painotetun kuvataideopetuksen tavoitteet ja sisältöalueet ovat samat kuin kaikille yhteisessä kuvataideopetuksessa, ja painopiste on kaikille yhteisten tietojen ja taitojen syventämisessä ja soveltamisessa yksin ja yhdessä toisten kanssa. Painotettu kuvataide antaa tilaa ja aikaa kokeiluille, keskustelulle ja oman ilmaisun ja ilmaisukanavan etsimiselle ja löytämiselle. Tämä kytkeytyy ajatteluun ja oppimaan oppimiseen sekä tieto- ja viestintäteknologiseen osaamiseen (L1, L5). Oppilaita ohjataan suunnittelemaan ja toteuttamaan työskentelyään omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti ja pohtimaan omia vaikutusmahdollisuuksiaan (L7). Kuvataidepainotus on vuosittain mukana jonkin ilmiölähtöisen oppimisen toteutuksessa. Tutustutaan monenlaisiin oppimisympäristöihin ja lähdetään ulos luokkahuoneesta, jolloin myös lisätään tilaisuuksia harjoitella ja käyttää monilukutaitoa (L4, L2). Toisaalta panostetaan yhteisestä työympäristöstä ja -välineistä huolehtimiseen, osallistutaan luokkatilan kehittämiseen (L3, L7). Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua visuaalisen alan jatko-opintoihin ja ammatteihin (L6).

Valinnainen kuvataide

Tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Valinnaisen kuvataiteen sisällöt ovat samat kuin kaikille yhteisessä 7. vuosiluokan kuvataideopetuksessa. Sisältöalue *S1 Omat kuvakulttuurit* on osa valinnaista kuvataidetta; lisäksi laaja-alaisen osaamisalueen L7 mukaisesti oppilaat voivat vaikuttaa siihen, kuinka sisältöalueita *S2 Ympäristön kuvakulttuurit* ja *S3 Taiteen maailmat* opetuksessa painotetaan. Yhden vuosiviikkotunnin laajuusena opetuksen sisällöt toteutuvat suppeampina kuin kahden vuosiviikkotunnin laajuudessa. Keskeiset tavoitteet ja niihin sisältyviä laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet on koottu oheiseen taulukkoon. Ne jatkavat ja syventävät 7. luokan kokonaisuuksia.

Valinnaisessa kuvataiteessa korostuu ihmisenä kasvaminen kantaa ottavaksi, kriittiseksi yhteiskunnan jäseneksi. Oman koulun monikulttuurisuus otetaan huomioon positiivisena

voimavarana. Erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisukeinojen tuntemuksen syventäminen auttaa oppilasta löytämään persoonallisen ilmaisunsa. Kuvataiteen opiskelu kehittää monipuolisesti ajattelun taitoja ja antaa työkaluja sietää ja selvittää keskeneräisyyttä ja arjen haasteita. Tarkoitus on rakentaa siltoja visuaalisen ja kielellisen ajattelun välille: taide on tietämisen tapa. Näin kuvataiteeseen syntyy elämänmittainen omakohtainen kiinnostus.

Valinnainen kuvataide on mahdollista järjestää myös kurssimuotoisena/jaksotettuna keskittyen tiettyyn sisältöalueeseen, teemaan tai kuvantuottamisen osa-alueeseen.

Vuosiluokka 8 ja 9, tavoitteet, laaja-alainen osaaminen ja sisällöt

Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä	L3, L4, L5, L7	S1 – S3
Kuvallinen tuottaminen		
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	L2, L3, L5, L6, L7	S1 – S3
T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omilla kuvillaan	L1, L2, L4, L7	S1 – S3
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	L1, L2, L5	S1 – S3
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen		
T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	L3, L4, L7	S1 – S3
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	L1, L2, L4	S1 – S3

Kuvataiteen päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Opetuksen tavoite	Sisällöt	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Arvosanan kahdeksan osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu			
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan, taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä	S1, S2, S3	Taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin havainnoiminen	Oppilas osaa käyttää erilaisia havaintovälineitä ympäristön ja sen kuvien tarkastelussa.
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan omista ja muiden havainnoista ja ajatuksista sekä perustelevaan näkemyksiään	S1, S2, S3	Havaintojen ja ajattelun vaikutusten pohtiminen	Oppilas osaa sanallistaa havaintojaan ja ajatteluaan taiteesta, ympäristöstä ja muusta visuaalisesta kulttuurista.
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä	S1, S2, S3	Havaintojen ja ajatusten kuvallinen ilmaiseminen	Oppilas osaa ilmaista havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen.
Kuvallinen tuottaminen			
T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan	S1, S2, S3	Kuvailmaisun taitojen syventäminen	Oppilas osaa käyttää tavoitteellisesti erilaisia kuvallisen tuottamisen materiaaleja, tekniikoita ja keinoja kuvailmaisussaan.
T5 ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä	S1, S2, S3	Tutkivan lähestymistavan käyttäminen	Oppilas osaa käyttää tutkivaa lähestymistapaa itsenäisesti tai ryhmässä työskennellessään.
T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	S1, S2, S3	Kuvallisen tuottamisen avulla vaikuttaminen	Oppilas pyrkii vaikuttamaan ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin kuvallisin keinoin.
Visuaalisen kulttuurin tulkinta			
T7 ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinna menetelmiä	S1, S2, S3	Kuvatulkinnan menetelmien soveltaminen	Oppilas osaa käyttää joitakin kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä.
T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista	S1, S2, S3	Visuaalisen kulttuurin merkityksen tarkasteleminen	Oppilas osallistuu tulkinnoillaan keskusteluun taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksestä.
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	S1, S2, S3	Kulttuuristen kuvailmaisun tapojen soveltaminen	Oppilas osaa soveltaa joitakin kulttuurisesti erilaisia kuvailmaisun tapoja.
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen			
T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	S1, S2, S3	Näkemyksen esittäminen	Oppilas osaa ilmaista näkemyksiään taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista.
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurin moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	S1, S2, S3	Kuvallinen ilmaiseminen ja vaikuttaminen	Oppilas tarkastelee kuvailmaisussaan kulttuurista moninaisuutta ja kestävä kehitystä sekä tunnistaa kuvilla vaikuttamisen mahdollisuuksia